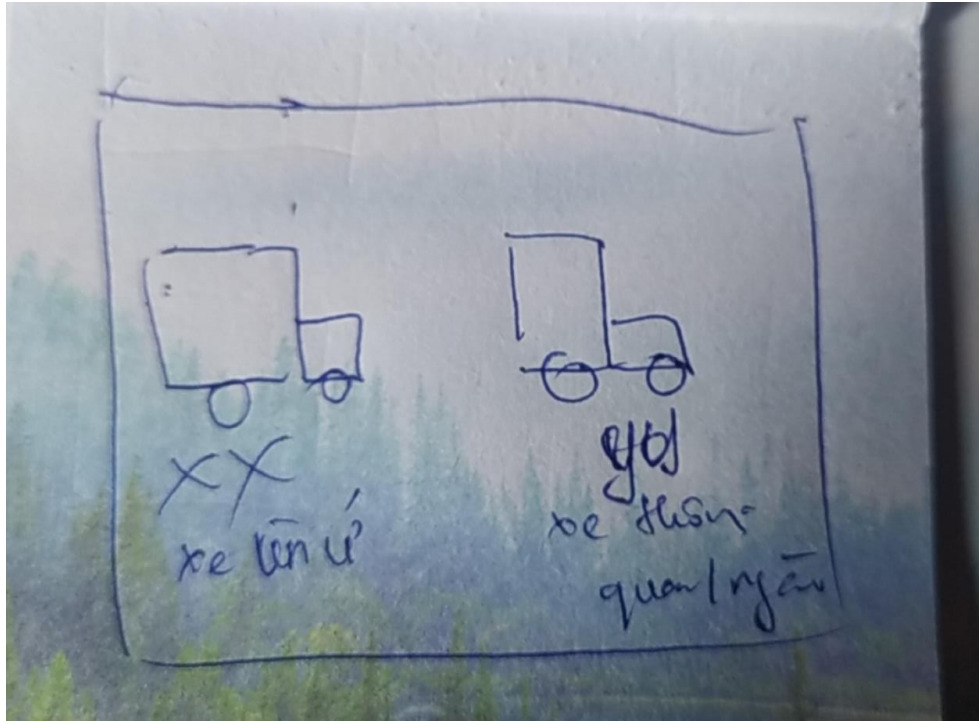

GIẢI PHÁP NÀO CHO NÔNG SẢN VIỆT ?

Cứ đến hẹn lại lên, những ngày qua tại các cửa khẩu biên giới Việt – Trung xảy ra tình trạng ùn ứ hàng nghìn Container hàng nông sản đang chờ thông quan. Mỗi lần xảy ra tình trạng như vậy từ các tiểu thương, doanh nghiệp đến các chuyên gia và chính phủ lại đau đầu với bài toán “Giải pháp nào cho nông sản Việt”.

Chính sách “Zero Covid”

Diễn biến dịch Covid ngày càng phức tạp với sự xuất hiện của biến chủng Omicron, phía Trung Quốc lại tăng cường thêm các biện pháp siết chặt để phòng dịch đối với người và hàng hóa nhập cảnh. Dẫn đến năng lực thông quan giảm mạnh tại các cửa khẩu, đặc biệt tại các cửa khẩu thuộc tỉnh Lạng Sơn, hàng ngày có hàng nghìn Container nằm chờ thông quan nhưng 1 ngày chỉ có vài chục xe được làm thủ tục. Mỗi ngày trôi qua lại càng làm các tài xế lo lắng bởi hàng chục tấn nông sản đã có dấu hiệu hư thối và không đủ tiêu chuẩn xuất khẩu bắt buộc phải quay đầu. Nếu các tài xế lo lắng 1 thì doanh nghiệp xuất khẩu lo lắng 10 khi nông sản không thể xuất đi mà quay đầu về cũng không xong bởi chi phí rất tốn kém, các chủ doanh nghiệp đứng trước nguy cơ trắng tay khi tết Nguyên đán đã cận kề.

Tư duy xuất khẩu của doanh nghiệp

Theo số liệu từ Cục hải quan Lạng Sơn cho biết, hiện nay đa phần nông sản từ Việt Nam xuất sang Trung Quốc là theo đường tiểu ngạch, kim ngạch xuất khẩu chính ngạch chỉ

chiếm khoảng 3%. Lý giải cho thực trạng đáng buồn này đó là việc chính sách thương mại biên giới của Trung Quốc áp dụng miễn thuế nhập khẩu đối với cư dân biên giới khi nhập khẩu nông sản từ Việt Nam, mỗi người là 8.000 NDT/ngày (khoảng 28,7 triệu đồng), do vậy các doanh nghiệp phía Việt Nam và Trung Quốc chẳng mặn mà thực hiện nhập khẩu chính ngạch vừa mất thời gian và tốn kém hơn. Thay vào đó họ nhập khẩu qua đường tiểu ngạch, sang phía Trung Quốc sẽ gom các lô hàng nhỏ thành lô hàng lớn để vận chuyển vào nội địa tiêu thụ.

Như vậy, khi việc nhập khẩu tiểu ngạch vẫn chiếm vai trò chủ đạo trong xuất khẩu nông sản sang Trung Quốc, nhưng có một rủi ro rất lớn cho doanh nghiệp Việt mỗi khi đến mùa thu hoạch tập trung thì phía Trung Quốc lại có đưa ra các chính sách khắc khe hơn như áp dụng kiểm dịch 100%, thay đổi chính sách bất thường khiến cho doanh nghiệp Việt trở tay không kịp.

Phụ thuộc thị trường Trung Quốc

Mặc dù đã ký các hiệp định thương mại như CPTTP, EVFTA nhưng Việt Nam vẫn phải phụ thuộc nhiều thị trường Trung Quốc bởi các thị trường châu Âu, Hoa Kỳ rất khắc khe với nông sản Việt từ quy trình sản xuất đến dư lượng thuốc bảo vệ thực vật hay chất bảo quản. Nhưng hiện nay, thị trường Trung Quốc đã không còn “dễ tính”, họ đã nâng tiêu chuẩn, kỹ thuật đối với hàng hóa nhập khẩu lên so với trước đây vì vậy doanh nghiệp Việt cần phải thay đổi tư duy về sản xuất nông sản, nâng cao giá trị hàng hóa. Nếu không cải thiện được tình hình thì cứ “đến hẹn lại lên” doanh nghiệp thì kêu cứu còn chính phủ thì loay hoay đi tìm giải pháp.

Trong ngắn hạn.....

Trong dài hạn.....